



NORRKÖPING

VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET

PROTOKOLL

1(9)

2025-04-23

Vårt diarienummer

VON 2024/2766 1.1.2

Error! Unknown document property name.

Emma Johansson, utredare

011 – 15 15 86

Ledamöter

Andreas Bohlin (S), Per Ziljat (S), Ylva Akterhall (PRO), Clifford Gistrand (PRO), Bo Hallberg (PRO), Berit Adler (SPF), Eva-Britt Österlund (SPF), Barbro Mattson (SKPF).

Ersättare

Patrik Palm (M), Kristina Olin (M), Magnus Boström (SD), Ingmar Dahlqvist (PRO), Margita Almqvist (PRO), Lillemor Hertzman (PRO), Gunilla Fredriksson (SPF), Inger Schroeder (SPF), Barbro Pettersson (SKPF), Pia Georgsson Asp (SKPF).

Övriga

Elvira Ekström, kommundirektörens kontor, Sofia Johansson, vård- och omsorgskontoret, Anna Levin, vård- och omsorgskontoret, Yalda Wallgren, vård- och omsorgskontoret, Sofie Friman, vård- och omsorgskontoret, Örjan Eng, vård- och omsorgskontoret, Anette Asplund, vård- och omsorgskontoret, Anna Magnell, vård- och omsorgskontoret, Marcus Pahlmgren, kommundirektörens kontor, Emma Johansson, vård- och omsorgskontoret, Magdalena Asplund, samhällsbyggnadskontoret.

Frånvarande

Christian Widlund (C), Julia Polsa (L), Leif Bergfast (PRO), Maud Haglund (SKPF), Inger Johansson (SPF), Ulla Asserhed (RPG), Bo Nilsson (RPG), Hans Dahlin (SPF), Gunilla Lundgren (KD), Isak Löfstedt (SD), Hans Teinmark (M), Bertil Karlsson (PRO).

Protokoll – Kommunala pensionärsrådet (KPR) den 23 april 2025

1. Närvarokontroll – Mötets öppnande – Justerare – Fastställande av föredragningslistans innehåll

Ordförande Andreas Bohlin (S) genomför närvarokontroll och öppnar mötet. Barbro Mattsson (SKPF) väljs till justerare. Barbro Pettersson (SKPF) går in som ordinarie ledamot vid dagens sammanträde då Maud Haglund (SKPF) är frånvarande.

Föredragningslistans innehåll godkänns med följande tillägg:

- Övriga frågor: Ange nämndtillhörighet gällande politiker på kallelse till rådet.

2. Föregående protokoll – Diverse handlingar

Protokollet har skickats till rådet och läggs till handlingarna.

3. Aktuellt från nämnd

Punkten ger möjlighet för politikerna att kort informera om vad som är aktuellt i den nämnd de representerar i rådet.

Patrik Palm (M), som i rådet representerar kommunstyrelsen, informerar att det sedan det senaste KPR-mötet inte har tagits upp något ärende i kommunstyrelsen som berör målgruppen äldre personer.

Kristina Olin (M), som representerar vård- och omsorgsnämnden, meddelar att organisationsförändringen inom hemtjänsten är en aktuell fråga inom nämndens verksamhetsområde.

Per Ziljat (S), som representerar kultur- och fritidsnämnden, informerar bland annat om att nämnden beslutat om höjda bidrag till exempelvis pensionärsföreningar. Han nämner också att invigningen av den nya biblioteksbussen kommer att ske inför sommaren.

Magnus Boström (SD), som representerar samhällsplaneringsnämnden, har inget att informera om vid detta tillfälle.

Barbro Mattson från SKPF tar upp problematiken kring skyltningen på Söder tull i samband med markarbeten. Magnus Boström (SD), som i rådet företräder samhällsplaneringsnämnden, får i uppdrag att ta med sig frågan och återkoppla till rådet vid nästkommande sammanträde.

Error! Unknown

4. Ny vision för Norrköpings kommun

Elvira Ekström som är kvalitetscontroller informerar om att kommunfullmäktige den 31 mars 2025 antog Norrköpings kommuns nya vision. Den ska genomsyra hela kommunens arbete och sätta riktningen för framtiden.

Visionen är en beskrivning av en önskad framtid, en gemensam bild av framtidens Norrköping och riktar sig till alla, både Norrköpings kommuns organisation och alla som bor och verkar i kommunen. Fokus i visionen är att skapa, en kommun med stark framtidstro, där tillväxt, lärande och utveckling går hand i hand med trygghet, inkludering och en levande landsbygd. Visionen pekar på vikten av att hela kommunen utvecklas, såväl stadskärnan till de mindre orterna och landsbygden. Infrastruktur, ett stärkt näringsliv och en stark arbetsmarknad är centrala delar i kommunens vision för att skapa en attraktiv och hållbar kommun för alla.

Framtagandet av visionen har skett under år 2024 i fyra steg där bland annat ett steg handlade om dialog med cirka 200 personer, bland annat KPR, där Elvira deltog på rådets sammanträde den 20 november 2024 för att ta del av rådets synpunkter kring ett första utkast av visionen. Synpunkter som KPR framförde var vikten av att Norrköpings historia speglas i visionen, att livsvillkor för äldre skulle beaktas samt att texten skulle vara mer inspirerande och konkret. Utifrån olika inspel utvecklades visionstexten, som sedan var på remissrunda till alla politiska partier.

Nästa steg är att bilda och filmatisera visionen. I maj kommer två event arrangeras för att lansera visionen, ett externt och internt event. Den externa lanseringen sker på Cnema den 16 maj 2025, kl. 11.30-13.00. Inbjudan kommer att skickas till rådet via e-post. På lång sikt kommer visionen att vara en del av den kommunala styrningen.

5. Tema: Norrköpings kommuns uppdrag för rehabilitering

Tema för dagens sammanträde är ”Norrköpings kommuns uppdrag för rehabilitering”.

Sofia Johansson som är medicinsk ansvarig för rehabilitering (MAR) informerar kort kring kommunens ansvar för rehabilitering av personer som är äldre enligt exempelvis socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen. Ansvar innefattar bland annat särskilda boendeformer, dagverksamhet och hemsjukvård i ordinärt boende. Den kommunala hälso- och sjukvården är en del av primärvården, där kommunens andel är 37 procent och regionens primärvård utgör 63 procent. Rehabilitering är därmed en del av det kommunala hälso- och sjukvårdsansvaret och samverkan sker mellan kommunen, regionen och primärvården kring rehabilitering

Error! Unknown

Kvalificerad rehabilitering är insatser som ska utföras av legitim personal, vara målsatta utifrån de hinder och problem den enskilde själv identifierar i sin vardag. Den kvalificerade rehabiliteringen ska även vara tidsbegränsad och utgå från personens resurser i sin egen miljö. Vidare ska kommunen inom sitt ansvarsområde erbjuda hjälpmedel till personer med funktionsnedsättning.

I kommunens verksamheter tillämpas ett rehabiliterande förhållningssätt, där medarbetare ska stödja individen att vara aktiv och självständig. Särskilt boende inklusive korttidsboende (tillfällig insats under en begränsad tid) är insatser som den enskilde själv ansöker om. Det finns ansvariga arbetsterapeuter och fysioterapeuter för varje särskilt boende och de har ofta ansvar för flera enheter. Det innebär att rehabiliteringsinsatser i många fall delegeras till medarbetare på det särskilda boendet. Boende på särskilt boende ska erbjudas rehabiliteringsbedömning senast 14 dagar efter inflytt.

Vid inflyttning till korttidsboende i Norrköpings kommun ska en inledande rehabiliteringsbedömning påbörjas av arbetsterapeut och fysioterapeut och registreras i verksamhetssystemet inom två helgfria vardagar. I Norrköpings kommun finns en specifik enhet för korttidsboende och där finns en något högre bemanning än inom särskilt boende avseende arbetsterapeuter och fysioterapeuter. På nämnda enhet finns gym och legitimerad personal kan göra hembesök hos den enskilde för att underlätta övergången från korttidsboende till det egna hemmet.

Sofie Friman och Yalda Wallgren, enhetschefer för hemsjukvården och hemgångsteamet, informerar om den rehabilitering enskilda kan få via Hemsjukvården rehab. Personer med behov av rehabilitering som inte har möjlighet att ta sig till en mottagning, eller där insatserna bedöms behöva ske i hemmiljö, kan få stöd genom Hemsjukvården Rehab. Målet är att stärka individens förmåga att hantera vardagen i det egna hemmet. Hemsjukvården Rehab består av 12 arbetsterapeuter och 5 fysioterapeuter. Exempel på insatser är smärtbehandling, förskrivning av hjälpmedel och individuellt anpassad träning. Efter behovsbedömning formuleras mål tillsammans med individen.

Cirka 50 procent av de patienter som får insatser via hemsjukvården har inte andra insatser av kommunen. Det flesta kontaktar själva hemsjukvården eller via kontakt med regionen.

Anna Levin är arbetsterapeut vid vård- och omsorgskontorets myndighetsutövning. Vid en första ansökan om hemtjänst följer hon eller hennes kollega med biståndshandläggare på hembesök för att samtala med den enskilde om vilka aktiviteter som personen önskar klara helt eller delvis på egen hand. Arbetsterapeuterna bidrar med ett konsultativt förhållningssätt och utformar underlag till behovsutredningen enligt socialtjänstlagen. Fokus ligger på att stärka individens självständighet i vardagen, vilket gynnar både livskvalitet och samhällsekonomi. Ett rehabiliterande arbetssätt ökar

Error! Unknown

möjligheten att bo kvar hemma under trygga förhållanden och ger bättre förutsättningar för individanpassade beslut.

6. Information om kommunens nya organisering av hemtjänsten

Anette Asplund och Örjan Eng är verksamhetschefer för hemtjänsten, som bedrivs i kommunens egen regi. De informerar rådet om den nya organisationen för hemtjänsten som trädde i kraft i mars 2025.

Syftet med förändringarna är att öka kontinuiteten och kostnadseffektiviteten, med målet att nå en budget i balans samt en högre brukarnöjdhet.

Ett centralt inslag i förändringsarbetet har varit att minska antalet enheter genom sammanslagningar. Tidigare fanns 21 enheter inom den kommunala hemtjänsten, men idag finns 13. Större enheter skapar bättre förutsättningar för planering och resursanvändning.

Enheterna har organiserats i samplaneringsområden för gemensam administration av personscheman, ruttplanering och bemanning. I maj kommer administrationen att samlas för att ytterligare stärka kontinuitet, överblick och kvalitet.

I takt med att digital tillsyn under nattetid införs i högre utsträckning, ses även nattorganisationen över.

Förändringsarbetet kommer att följas upp genom en upplevelsebaserad uppföljning utifrån olika intressenters perspektiv, såsom politiker, chefer, vård- och omsorgstagare, anhöriga och medarbetare.

Förändringen har inte inneburit att enhetschefer fått ansvar för fler medarbetare; däremot finns det på vissa enheter nu två enhetschefer.

Efter föredragningen delade rådet in sig i grupper och diskuterade till följande:

Fråga 1 – Förebyggande arbete för att minska rehabiliteringsbehovet

Flera grupper lyfte vikten av trygg och tillgänglig utemiljö, med exempel som sandning, snöröjning, ledstänger, halkbekämpning och tydliga markeringar på gångvägar. Andra förslag var att använda träffpunkter för sociala och fysiska aktiviteter samt att förbättra kollektivtrafik och färdtjänst. Trygghetslarm, fixartjänster och satsningar på stadsmiljö och samhällsplanering sågs också som viktiga insatser.

Error! Unknown***Fråga 2 – Uppmuntran till att ta hand om fysisk och mental hälsa***

Grupperna föreslog bland annat att erbjuda aktiviteter som lockar äldre, gärna i samarbete med pensionärsorganisationer, samt att skapa bra träffpunkter med varierade program som rörelse och gymnastik. Att personal på dessa platser är uppsökande och engagerande ansågs också viktigt. En grupp uttryckte dock att det är en svår fråga att besvara.

Fråga 3 – Utmaningar och möjligheter för rehabilitering av äldre

De största utmaningarna som nämndes var den åldrande befolkningen, nedskärningar i vården, långsam hantering av bostadsanpassning och behovet av prioritering av resurser. Även ledarskap och personalens kompetens lyftes som viktiga faktorer. Bland möjligheterna fanns effektivare boendeanpassningar, minskat behov av hemtjänst vid god hälsa, och bättre samverkan kring insatser som ger mest nytta.

7. Budget Norrköpings kommun/vård- och omsorgsnämnden

Marcus Pahlmgren, ekonomichef på ekonomi- och styrningsenheten vid kommundirektörens kontor, redogör för kommunens budget för år 2025. Det budgeterade resultatet uppgår till +154 miljoner kronor.

Vård- och omsorgsnämndens (VON) budgetram har förändrats i samband med en överföring av verksamheter. Den totala budgetramen uppgår till 1 853 miljoner kronor. För år 2025 har 1 120 miljoner kronor flyttats från vård- och omsorgsnämnden till socialnämnden i samband med att överflytt av verksamheter för personer med funktionsnedsättning (VPF).

För år 2025 har VON en liten besparing på 0,2 procent, vilket motsvarar cirka 3,6 miljoner kronor. Samtidigt har nämnden fått ett stort tillskott genom resursfördelningsmodellen för äldreomsorgen, med totalt 209 miljoner kronor fram till år 2029.

Anna Magnell, controller på vård- och omsorgskontoret, redogör för befolkningsprognosen som visar att kommunen inte förväntas ha någon befolkningstillväxt under de kommande åren. Den yngre befolkningen minskar, medan andelen äldre ökar, särskilt i åldersgruppen 80 år och äldre. Gruppen 65–79 år ökar däremot inte i samma utsträckning. Detta kommer att ställa stora krav på den framtida äldreomsorgen. Norrköpings kommun följer därmed den nationella demografiska utvecklingen.

Behovet av särskilt boende minskade under pandemin men är nu tillbaka på samma nivåer som rådde före pandemin. Inom hemtjänsten, inom ramen för Lagen om valfrihet (LOV), har antalet daginsatser ökat, liksom antalet

Error! Unknown

personer med behov av insatser. Digital tillsyn är en insats som också har ökat och likaså antalet personer med trygghetslarm.

För vård- och omsorgsnämnden är prognosen för år 2025 en budget i balans. En viktig förändring är att ersättningsmodellen för hemtjänst LOV har ändrats, från att sedan 2022 ha baserats på beviljad tid till att nu utgå från utförd tid.

8. Utredning Framtidens vård och omsorg i ordinärt boende

Emma Johansson, utredare, informerar att vård- och omsorgsnämnden har gett vård- och omsorgskontoret i uppdrag att göra en fördjupad utredning avseende framtidens vård och omsorg i ordinärt boende. Syftet med utredningen är att säkerställa en trygg, flexibel och effektiv vård och omsorg som möter framtida behov. Utredningen kommer att ta hänsyn till trygghet, valfrihet och kostnadseffektivitet samt det politiska målet att ersätta nuvarande valfrihetssystem Lagen om valfrihet (LOV) med upphandling enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

Utredningen kommer bland annat att omfatta:

- Hemtjänst, hemsjukvård och andra vård- och omsorgsinsatser i hemmet
- Alternativa boendeformer, exempelvis trygghetsboenden
- Förebyggande verksamheter såsom träffpunkter
- Anhörig- och kunskapsstöd

Under utredningens genomförande planeras för två dialogmöten med lokala pensionärsorganisationer samt information vid rådet sammanträde i november 2025. Utredningens resultat kommer att presenteras vid vård- och omsorgsnämndens sammanträde i december 2025.

9. Övriga frågor

Åldersindelning i kommunens trygghetsundersökning

SPF lyfter frågan om åldersindelning gällande kommunens trygghetsundersökning. Vid det senaste mötet med KPR framkom att trygghetsundersökningen skickas ut till ett slumpmässigt urval av personer i åldern 16–84 år. Mot bakgrund av detta vore det enligt SPF önskvärt med en förklaring till hur åldersavgränsningen har fastställts samt varför personer över 85 år inte inkluderas. Det hade varit av intresse att få en bild av hur trygghetsupplevelsen ser ut inom denna äldsta åldersgrupp, upplever de sig som mer eller mindre trygga än övriga grupper?

Svar har inkommit från kommunens trygghet- och säkerhetsavdelning. I svaret anges att kommunens trygghetsundersökning baseras på samma åldersindelning som används i den Nationella trygghetsundersökningen (NTU), vilken genomförs årligen av Brottsförebyggande rådet (Brå). Denna

Error! Unknown

indelning syftar till att fånga olika livsstadier samt socioekonomiska förutsättningar, och utgör därmed en vedertagen struktur inom statistiska undersökningar. Genom att använda dessa ålderskategorier säkerställs att undersökningens resultat blir representativa för befolkningens samlade upplevelse av trygghet.

Det finns flera bakomliggande skäl till att personer över 85 år inte inkluderas i NTU, vilket även påverkar kommunens undersökning. En central aspekt är att denna åldersgrupp ofta befinner sig i en annan livssituation än yngre grupper. Därtill föreligger praktiska utmaningar vad gäller att nå personer i denna åldersgrupp, särskilt om de bor på institution eller har begränsad tillgång till digitala eller fysiska former av enkätundersökningar.

Broschyr krisinformation

SPF framför att de vid senaste råd fick information om att Norrköpings kommuns broschyr "*Var förberedd om krisen eller kriget kommer*" har skickats ut till alla hushåll i kommunen. Flera av föreningens medlemmar har dock inte sett den och känner bara igen MSB:s version. Några har broschyren hemma, men vet inte om de fått den med posten eller tagit den någonstans själva. SPF undrar därför: Hur har kommunens broschyr distribuerats, och till vilka hushåll har den skickats?

Svar har skriftligen inkommit till rådet från kommunens trygghets- och säkerhetsavdelning som anger att broschyren skickades ut till alla hushåll i Norrköpings kommun under år 2022. Nu finns den att ta del av på www.norrkoping.se samt på Kontakt Norrköping, Rosen, Trädgårdsgatan 21. Vidare har biblioteken inom kommunen broschyrer kommuninvånare kan ta del av.

Ange nämndtillhörighet gällande politiker på kallelse till rådet

Gunilla Fredriksson (SPF) framför att det vore önskvärt att kallelsen inte endast anger partitillhörighet för de politiker som ingår i rådet, utan även vilken nämnd de företräder. Ordförande Andreas Bohlin (S) instämmer i att det är en bra idé och meddelar att rådet kommer att se över detta inför kommande utskick.

10. Avslutning

Ordförande Andreas Bohlin avslutar mötet. Nästa sammanträde är den 4 juni 2025 kl. 09.00-12.00.

VÅRD- OCH OMSORGSKONTORET

2025-04-23

Vårt diarienummer

VON 2024/2766

Error! Unknown

Vid protokollet:

Emma Johansson
Sekreterare

Justering:

Andreas Bohlin (S)
Ordförande

Barbro Mattsson (SKTF)
Justerare